

Τὴν ἰδέα μου αὐτὴ ἐνισχύει «Τὸ Ταξείδι τοῦ κ. Περισσόν» τοῦ Λαμπίς καὶ Μαρτὲν ποὺ ἀνέβασε τὸ «Λυρικόν». Κι' ἐκεῖ μιὰ κωμωδία παλιότερης φόρμας σὲ μεταφέρει σὲ μιὰ ἐποχὴ ἄλλη, μὲ τὸ δικό της διάκοσμο. Μὰ ὁ κ. Κούν κατάλαβε εὐφυέστατα πὼς σ' αὐτὸ τὸ σημεῖο ἀκριβῶς ἔπρεπε νὰ δώσει τὸ βάρος. Πὼς ὁ μῦθος, αὐτὸς καθ' ἑαυτός, καὶ ἀπλὸς εἶναι καὶ παρατραβηγμένος σὲ μερικὰ σημεῖα. Αὐτὲς τὶς ὑπερβολὲς τονίζοντάς τες μ' ἓνα πλαστικότερο στυλιζάρισμα, ἀντὶ νὰ τὶς ἀποκρύψει, ἔδωσε θέαμα, ὕψος καὶ καλλιτεχνικὴ χάρη στὸ ἔργο. Εἶδα νὰ κατακρίνουν αὐτὴ τὴν τεχνοτροπία, ἰδίως στὴν πρώτη σκηνή. Θαρρῶ πὼς ἂν ἔλειπε, ἢ παραστάση θάταν ἀδικαιολόγητη μ' ἓνα ἔργο χωρὶς βαθύτερο ἄλλωστε νόημα. Ὅμως τί μεγάλο θέλημα ἢ ἀτμόσφαιρα... Καὶ τί μεγάλη ἐπιτυχία οἱ σκηνογραφίαι καὶ τὰ κοστουμια τοῦ νέου σκηνογράφου κ. Ἀνεμογιάννη. Κομπότερα δὲ μποροῦσε νὰ φαντασθεῖ κανεὶς. Μέσα σὲ ἐλάχιστο χῶρο τόση ἁρμονία γραμμῶν καὶ χρωμάτων, τόση ἀτμόσφαιρα, τόση ποίηση! Τὸ θέατρο τῆς κ. Κοτοπούλη μπορεῖ νὰ περηφανεύεται γιὰ τὸ νέο του συνεργάτη.

Μὲ τὴν πρώτη του κιόλας ἐμφάνιση ἔδειξε τὸ πιὸ φινό γούστο.

Τὸ παίξιμο κινήθηκε ὅλο μέσα στὸ πνεῦμα τῆς σκηνοθεσίας καὶ ὁ κ. Λογοθετίδης ἦταν ἓνας ἀξέχαστος Περισσόν. Πολὺ καλὰ ἔπαιξαν καὶ οἱ ἀδελφοί, Κώστας καὶ Σπύρος Μουσούρης, ὁ κ. Ἀρώνης καὶ οἱ Κες Μπαστιέ καὶ Ἀρώνη.

Στὸ Ρέξ, ὁ θίασος Κοτοπούλη μ' ἐπὶ κεφαλῆς τὸν κ. Γιώργο Παπὰ εἶχε δυὸ ἐξαιρετικὲς ἐπιτυχίες μὲ τὸν «Ἐπιθεωρητὴ Γκρέυ» καὶ τὴν «Προανάκριση». Τὸ πρῶτο ἔργο, μιὰ ἀστυνομικὴ κωμωδία χωρὶς περιεχόμενο, εἶν' ἢ ἀλήθεια, μὰ ἀπὸ τὶς καλύτερες τοῦ εἴδους, κράτησε ἐντονότατα τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ θεατῆ ἀπὸ τὴν ἀρχὴ ὡς τὸ τέλος, κίνησε τὴν περιέργεια, σκόρπισε ὑποθέσεις κι' ἔκαμε τὸν καθένα μας γιὰ δυὸ ὥρες ἀστυνομικὸ πού ψάχνει νὰ βρεῖ τὸν ἔνοχο. Λένε πὼς ἢ ἐποχὴ μας ἔχει ἀνάγκη ἀπὸ κάθε τι ποὺ τὸν κάνει γιὰ λίγο νὰ φεύγει ἀπ' τὴν πραγματικότητα. Νὰ ἓνα ἔργο ποὺ ἴσα-ἴσα γ' αὐτό, μπορεῖ νὰ ὀνομαστεῖ ἐπιτυχία, χωρὶς ἄλλη ἀξίωση.

Τὸ δεύτερο ἔργο, ἢ «Προανάκρισις», ἦταν πολὺ σοβαρότερο, ἂν καὶ τῆς ἴδιας ἀτμόσφαιρας.

Κι' ἐδῶ μιὰ δολοφονία ἔχει διαπραχθεῖ κι' ἓνας ἔνοχος ἀναζητιέται ἀπ' τὴ δικαιοσύνη. Μὰ στὸ ἔργο τοῦτο, ὑπάρχει περιεχόμενο φιλοσοφικό, μὲ μεγάλη ἀλήθεια στὸ βάθος του. Μ' ἐξυπνότατο τρόπο καὶ μ' ἀπρόοπτες ἀποκαλύψεις ἀποδείχεται πασιφανέστατα πὼς πολλὲς φορὲς ἢ δικαιοσύνη, μὲ καλὴ πίστη, πέφτει σὲ πλάνες, γιὰτὶ δὲ μπορεῖ νὰ μείνει στὴν ἔρευνά της ἀπόλυτα ἀντικειμενική. Ὁ ἀνακριτὴς σχηματίζει, μὲ τὶς πρῶτες κιόλας ἐντυπώσεις, μιὰ κάποια ὑπόνοια καὶ γύρω της στριφογυρίζει πιά κάθε προσπάθειά του. Τὸ δικό του συμπέρασμα πάει νὰ ποδείξει μὲ τὶς μαρτυρικὲς καταθέσεις ποὺ τὶς ἐκμαθεύει

σύμφωνα μὲ τὴν ὑπόψία του. Γύρω ἀπὸ αὐτὸ τὸ θέμα πλέκεται ὠραιότατα τὸ ἔργο σὲ μιὰ ἀτμόσφαιρα ἐντονα δραματικὴ ἀπ' τὴν ἀρχὴ ὡς τὸ τέλος, ποὺ εὐτυχῶς ἔρχεται μὲ τὴν ἀποκάλυψη τῆς πλάνης.

Νομίζω πὼς μπορεῖ ἀδίσταχτα νὰ ὑποστηριχθεῖ πὼς ἢ «Προανάκριση» εἶναι τὸ σοβαρότερο ἀπὸ τὰ ἑπτὰ ἔργα ποὺ εἶδαμε τοῦτο τὸ μῆνα.

Ὁ κ. Γιώργος Παπὰς εἶχε καὶ στὰ δυὸ αὐτὰ ἔργα τὸν πρῶτο λόγο καὶ τὴν ἐξαιρετικὴ τέχνη του καὶ τὴ λεπτὴ καλλιτεχνικὴ διαίσθηση ποὺ τὸν ὀδηγεῖ πάντα στὴν πιὸ σωστὴ ἐρμηνεῖα χρωστᾶ κατὰ μέγα μέρος τὸ θέατρο «Rex» τὶς δυὸ του αὐτὲς ἐπιτυχίες. Ἦταν ἄσφογος καὶ στὰ δυὸ. Στὸ πρῶτο λεπτόσ σατυριστὴς κι' εὐλύγιτος ἀστυνομικὸς ποὺ παρακολουθεῖ μ' ὀξυδέρκεια τὸ νῆμα τῆς ὑποθέσεως, στὸ δεύτερο τραγικὸς, καλόβουλος πλανημένος, ποὺ παρὰ λίγο νὰ πάρει στὸ λαιμό του ἓναν ἀῤῥῶ. Ὑπογράμμισε ἰδιαίτερα ὁ,τι δὲν ἔλεγε ὁ διάλογος κι' ἔπρεπε νὰ φανεῖ. Π.χ. ἢ ὑπόψία τοῦ ἀνακριτῆ πὼς ὁ γυιὸς του ἦταν μπλεγμένος στὴ σκοτεινὴ αὐτὴ ἱστορία, μόνο ἀπὸ τὸ παίξιμο τοῦ κ. Πιπᾶ φαινόταν. Καὶ τί ὠραία ποὺ τῷ δειχνε. Μὲ τὴν ἔκφραση, μὲ τὴ νευρικότητα, μὲ τὸν τόνο τῆς φωνῆς. Πολὺ σπουδαῖο νὰ ξέρεις νὰ υπογραμμίζεις τὶς σιωπές.

Ἐξαιρετος καὶ στὰ δυὸ ἔργα ἦταν κι' ὁ κ. Γιαννίδης, σὲ δυὸ ἀντίθετους κι' ἐκεῖνος ρόλους. Στὸν πρῶτο ὁ πλανημένος ποὺ διατυμπανίζει, μὲ κωμικὴ κομπορρημοσύνη, φανταστικὲς του ἐπιτυχίες, στὸ δεύ-

τερο ὁ σιωπηλὸς καὶ τόσο ἀνθρώπινος ἐρευνητὴς τῶν δικαστικῶν εὐθυνῶν. Στὸν πρῶτο ἐσκόρπιζε κέφι, στὸν δεύτερο ρίγος κι' εὐγένεια αἰσθημάτων.

Οἱ ἄλλοι ἠθοποιοὶ κινήθηκαν ἄν ἓνα ἁρμονικὸ σύνολο, μὲ πολλὴ κατανόηση καὶ στὰ δυὸ ἔργα. Πρέπει νὰ ἔξαρθεῖ τὸ παίξιμο τῆς κ. Μυράτ, τοῦ κ. Μυράτ ποὺ στὸ δεύτερο ἰδιαίτερα ἦταν πολὺ καλὸς καὶ τῆς κ. Λώρη ποὺ ἔδωκε μὲ πολὺ τάκτ στὸν «Ἐπιθεωρητὴ Γκρέυ» τὴ χήρα τοῦ σκοτωμένου. Στὴν «Προανάκριση» διακρίθηκαν ἀκόμη ἢ κ. Χαλκούση μὲ τὸ πάντοτε μετρημένο κι' ἐσωτερικὸ παίξιμό της καὶ οἱ κ. Αὐδῆς καὶ Λαιμὸς σὲ δυὸ ἐπεισοδιακοὺς μὰ χαρακτηριστικοὺς ρόλους. Ὁ κ. Καλλέργης παρουσιάστηκε μὲ σημαντικὴ ἐξέλιξη στὴν «Προανάκριση» σχετικὰ μὲ προηγούμενες ἐμφανίσεις του. Ἡ κ. Φρόσω Κοκόλα ἔδωκε ὠραιότατα δυὸ ἠθογραφικὸς λαϊκοὺς τύπους.

Κι' ὁμῶς παραξενεύεται κανένας γιὰτὶ τὸ θέατρο «Rex», μὲ τόση φροντισμένη κι' ἐξαιρετὴ ἐργασία, δὲν εἶναι ποτὲ γεμάτο. Τόσο ἐπηρεάζει ἢ ἰδέα τοῦ κλειστοῦ χώρου; Μὰ θαρρῶ πὼς θὰ μποροῦσε κανένας νὰ διαλέξει τὴ δροσερὴ ἀτμόσφαιρα τοῦ θεάτρου αὐτοῦ καὶ γιὰ μόνιμο παραθερισμό.

ΣΟΦΙΑ ΜΑΥΡΟΕΙΔΗ ΠΑΠΑΔΑΚΗ